

**CONVENȚIA PRIVIND MARCAREA EXPLOZIBILILOR DIN PLASTIC
ÎN SCOPUL DETECTĂRII LOR**

din 01.03.91

* * *

Publicată în ediția oficială
"Tratate internaționale", 1999, volumul 10, pag.193

Statele-părți la prezenta convenție,
conștiente de incidența actelor de terorism asupra securității
mondiale,

exprimându-și via preocupare față de actele de terorism avînd ca
scop distrugerea în întregime a aeronavelor, a altor mijloace de
transport și a țintelor,

preocupate de faptul că explozibili plastici și în folie au fost
utilizați pentru comiterea unor acte de terorism,

considerînd că marcajul explozibililor în scopul detectării ar
contribui, în mod major, la prevenirea acestor acte ilicite,

recunoscînd că, în scopul prevenirii acestor acte ilicite, este
necesară stabilirea de urgență a unui instrument internațional care să
oblige statele să adopte măsuri de natură să garanteze că explozibilii
plastici și în folie sunt marcați în mod corespunzător,

ținînd seama de Rezoluția 635 a Consiliului de Securitate al
Națiunilor Unite din 14 iunie 1989 și de Rezoluția 44/29 a Adunării
Generale a Națiunilor Unite din 4 decembrie 1989, care cereau imperios
Organizației Aviației Civile Internaționale să-și intensifice eforturile
pentru a pune la punct un regim internațional de marcaj al
explozibililor plastici și în folie în scopul detectării,

ținînd seama de Rezoluția A 27-8, adoptată în unanimitate de
Adunarea Organizației Aviației Civile Internaționale la cea de-a 27-a
sesiune care a hotărît, acordîndu-i prioritate absolută, pregătirea unui
nou instrument internațional cu privire la marcajul explozibililor
plastici sau în folie în scopul detectării,

luînd notă cu satisfacție de rolul jucat de Consiliul Organizației
Aviației Civile Internaționale în pregătirea Convenției, precum și de
disponibilitatea sa de a-și asuma funcțiile impuse de această convenție,
sunt de acord cu următoarele dispoziții:

Articolul 1

În termenii prezentei convenții:

1. Prin explozibil se înțeleg produsele explozive cunoscute sub
denumirea de plastic exploziv, inclusiv explozibilii sub formă de folie
suplă sau elastică, care sunt descriși în anexa tehnică la prezenta
convenție.

2. Prin agent de detectare se înțelege substanța descrisă în anexa
tehnică la prezenta convenție, care se adaugă unui explozibil pentru a-l
face detectabil.

3. Prin marcaj se înțelege adăugarea la un explozibil a unui agent
de detectare, conform anexei tehnice la prezenta convenție.

4. Prin fabricare se înțelege orice proces, inclusiv reprocessarea,
care conduce, în final, la fabricarea explozibililor.

5. Prin instrumente militare autorizate în mod corespunzător se
înțelege, fără ca lista să fie exhaustivă, obuze, bombe, proiectile,
mine, rachete, grenade și perforatoare, fabricate exclusiv în scopuri
militare sau de poliție, în conformitate cu legile și cu reglementările
statului-parte contractantă.

6. Prin stat producător se înțelege statul pe teritoriul căruia sunt
fabricați explozibili.

Articolul 2

Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare și efective pentru interzicerea și împiedicarea fabricării pe teritoriul său a explozibililor nemarcați.

Articolul 3

1. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare și efective pentru interzicerea și împiedicarea intrării sau ieșirii de pe teritoriul său a explozibililor nemarcați.

2. Paragraful precedent nu se aplică în cazul transportării, în scopuri care nu sunt contrare obiectivelor prezentei convenții, de către autoritățile unui stat-parte exercitând funcții militare sau de poliție, de explozibili nemarcați asupra cărora acest stat-parte exercită un control conform paragrafului 1 al art. 4.

Articolul 4

1. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare pentru exercitarea unui control strict și efectiv asupra deținerii și transferului de explozibili nemarcați care au fost fabricați sau introduși pe teritoriul său înaintea intrării în vigoare a prezentei convenții, ratificată de acest stat, pentru împiedicarea deturnării sau utilizării lor în scopuri contrare obiectivelor prezentei convenții.

2. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a asigura ca toate stocurile de explozibili, care fac obiectul paragrafului 1 al prezentului articol și care nu sunt deținute de autorități exercitând funcții militare sau de poliție, să fie distruse sau utilizate în scopuri care nu sunt contrare obiectivelor prezentei convenții, să fie marcate sau făcute definitiv inofensive, într-un interval de 3 ani, începând cu data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru statul respectiv.

3. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare pentru ca toate stocurile de explozibili, ce fac obiectul paragrafului 1 al prezentului articol, care sunt deținute de autorități exercitând funcții militare sau de poliție și care nu sunt încorporate ca parte integrantă în cadrul unor instrumente militare autorizate în mod corespunzător, să fie distruse sau utilizate în scopuri care nu sunt contrare obiectivelor prezentei convenții, să fie marcate sau făcute definitiv inofensive, într-un interval de 15 ani, începând cu data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru statul respectiv.

4. Fiecare stat-parte trebuie să ia măsurile necesare pentru asigurarea distrugerii, pe cât posibil, pe teritoriul său, a explozibililor nemarcați, care pot fi descoperiți și care nu sunt menționați în dispozițiile paragrafelor precedente ale prezentului articol, alții decât stocurile de explozibili nemarcați deținute de autoritățile sale exercitând funcții militare sau de poliție și încorporate în cadrul instrumentelor militare autorizate la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru statul respectiv.

5. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare pentru exercitarea unui control strict și efectiv asupra deținerii și schimbului de explozibili menționați în paragraful 2 al primei părți a anexei tehnice la prezenta convenție, pentru a preveni deturnarea sau utilizarea acestora în scopuri contrare obiectivelor prezentei convenții.

6. Fiecare stat-parte trebuie să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea distrugerii, pe cât posibil, pe teritoriul său, a explozibililor nemarcați, fabricați de la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru acest stat, și care nu sunt încorporați în maniera indicată la paragraful 2 alin. d) din prima parte a anexei tehnice la prezenta convenție, și a explozibililor nemarcați care nu intră sub incidența nici unui alineat din paragraful 2 menționat.

Articolul 5

1. Prin prezenta convenție se stabilește o comisie internațională tehnică a explozibililor, denumită în continuare comisia, compusă din minimum 15 membri și maximum 19 membri, numiți de Consiliul Organizației Aviației Civile Internaționale, denumit în continuare Consiliul, dintre persoanele propuse de statele-părți la prezenta convenție.

2. Membrii comisiei sunt experți cu experiență directă și substanțială în domeniul fabricării sau detectării explozibililor sau al cercetării în domeniul explozibililor.

3. Membrii comisiei sunt numiți pentru o perioadă de 3 ani, mandatul lor putând fi reînnoit.

4. Sesiunile comisiei se vor desfășura cel puțin o dată pe an la sediul Organizației Civile Internaționale sau în locuri și la date fixate și aprobate de Consiliu.

5. Comisia adoptă regulamentul său interior, sub rezerva aprobării lui de către Consiliu.

Articolul 6

1. Comisia evaluează evoluția tehnică a fabricării, marcării și detectării explozibililor.

2. Comisia, prin intermediul Consiliului, comunică concluziile sale statelor-părți și organizațiilor internaționale interesate.

3. La nevoie, comisia prezintă Consiliului recomandări privind amendamentele la anexa tehnică la prezenta convenție. Comisia se va strădui să ia decizii, prin consens, în ceea ce privește aceste recomandări. În caz de neînțelegeri, aceste decizii sunt luate cu o majoritate de două treimi a membrilor comisiei.

4. Consiliul poate, la recomandarea comisiei, să propună statelor-părți amendamente la anexa tehnică la prezenta convenție.

Articolul 7

1. Fiecare stat-parte poate, în următoarele 90 de zile de la data notificării unui amendament la anexa tehnică la prezenta convenție, să comunice observațiile sale Consiliului. Consiliul transmite aceste observații cât mai curînd posibil comisiei, în scopul examinării. Consiliul va invita fiecare stat-parte la consultările Comisiei, dacă acesta are propuneri sau obiecții privind amendamentul propus.

2. Comisia examinează avizele statelor-părți, exprimate conform paragrafului precedent, și face un raport către Consiliu. Consiliul, după examinarea raportului comisiei ținînd seama de natura amendamentului și de observațiile statelor-părți, inclusiv ale statelor producătoare, poate propune amendamentul spre aprobare tuturor statelor-părți.

3. Dacă amendamentul propus nu a fost respins de către cinci sau mai multe state-părți printr-o notificare scrisă, adresată Consiliului în următoarele 90 de zile de la data notificării amendamentului de către Consiliu, el este considerat ca fiind adoptat și intră în vigoare 180 de zile mai tîrziu sau după o perioadă prevăzută în amendamentul propus pentru statele-părți care nu l-au respins în mod expres.

4. Statele-părți care au respins în mod expres amendamentul propus pot, în consecință, depunînd un instrument de acceptare sau de aprobare, să-și exprime consimțămîntul de a fi obligate față de dispozițiile amendamentului.

5. Dacă cinci sau mai multe state-părți se opun amendamentului propus, Consiliul îl returnează comisiei pentru reexaminare.

6. Dacă amendamentul propus a fost adoptat în conformitate cu paragraful 3 al prezentului articol, Consiliul poate, de asemenea, să convoace o conferință cu toate statele-părți.

Articolul 8

1. Statele-părți comunică Consiliului, dacă este posibil, informații

care ar ajuta comisia să-și îndeplinească funcțiile prevăzute în termenii paragrafului 1 al art. 6.

2. Statele-părți vor informa Consiliul despre măsurile pe care le-au luat pentru a pune în practică dispozițiile prezentei convenții. Consiliul comunică aceste informații tuturor statelor-părți și organizațiilor internaționale interesate.

Articolul 9

Consiliul, în cooperare cu statele-părți și cu organizațiile internaționale interesate, ia măsuri adecvate pentru facilitarea punerii în practică a prezentei convenții, respectiv acordarea asistenței tehnice, precum și măsurile care să permită schimburi de informații privind evoluția tehnică a marcării și detectării explozibililor.

Articolul 10

Anexa tehnică la prezenta convenție face parte integrantă din aceasta.

Articolul 11

1. Orice diferend între statele-părți privind interpretarea sau aplicarea prezentei convenții, care nu poate fi soluționat pe calea negocierilor va fi supus arbitrajului, la cererea unuia dintre ele. Dacă în termen de 6 luni de la data cererii arbitrajului părțile nu ajung să se pună de acord cu organizarea arbitrajului, una dintre ele poate supune diferendul Curții Internaționale de Justiție, depunând o cerere în conformitate cu Statutul Curții.

2. Orice stat va putea, în momentul în care va semna, va ratifica, va accepta sau va adera la această convenție, să declare că nu se consideră obligat față de dispozițiile paragrafului precedent. Celelalte state-părți nu vor fi obligate prin dispozițiile sus-menționate față de statele-părți care au formulat rezerve față de acestea.

3. Orice stat-parte care a formulat rezerve în conformitate cu dispozițiile paragrafului precedent va putea retrage în orice moment aceste rezerve printr-o notificare adresată depozitarului.

Articolul 12

Cu excepția cazului prevăzut la art. 11, nu poate fi formulată nici un fel de rezervă față de prezenta convenție.

Articolul 13

1. Prezenta convenție va fi supusă spre semnare la 1 martie 1991 statelor participante la Conferința Internațională a Dreptului Aerian, desfășurată la Montreal în perioada 12 februarie-1 martie 1991. După data de 1 martie 1991, ea va fi deschisă spre semnare tuturor statelor la sediul Organizației Aviației Civile Internaționale pînă la intrarea sa în vigoare, conform paragrafului 3 al prezentului articol. Orice stat care nu a semnat convenția poate adera la ea în orice moment.

2. Prezenta convenție este supusă spre ratificare, acceptare, aprobare sau aderare tuturor statelor. Instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare vor fi depuse la Organizația Aviației Civile Internaționale, desemnată ca depozitar. Depunând instrumentul său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, fiecare stat declară dacă este sau nu un stat producător.

3. Prezenta convenție intră în vigoare în a 60-a zi de la data depunerii celui de-al 35-lea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare la depozitar, cu condiția ca cel puțin cinci dintre state să fi declarat, conform paragrafului 2 din prezentul articol, că sunt state producătoare. Dacă 35 de instrumente de ratificare sunt depuse înainte de depunerea instrumentelor lor de către

cinci state producătoare, prezenta convenție intră în vigoare în a 60-a zi de la data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare de către cel de-al 5-lea stat producător.

4. Pentru celelalte state prezenta convenție va intra în vigoare la 60 de zile de la data depunerii instrumentelor lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

5. După intrarea sa în vigoare, prezenta convenție va fi înregistrată de depozitar conform dispozițiilor art. 102 din Carta Națiunilor Unite și dispozițiilor art. 83 din Convenția privind aviația civilă internațională (Chicago, 1944).

Articolul 14

Depozitarul va notifica fără întârziere tuturor semnatarilor și statelor-părți:

1. fiecare semnare a prezentei convenții și data semnării;
2. fiecare depunere a unui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, precum și data depunerii, indicând, în mod expres, dacă statul s-a declarat ca fiind un stat producător;
3. data intrării în vigoare a prezentei convenții;
4. data intrării în vigoare a oricărui amendament la prezenta convenție sau la anexa tehnică la aceasta;
5. orice denunțare făcută în virtutea art. 15;
6. orice declarație făcută în virtutea paragrafului 2 al art. 11.

Articolul 15

1. Fiecare stat-parte poate denunța prezenta convenție pe calea notificării scrise, adresate depozitarului.

2. Denunțarea va intra în vigoare după 180 de zile de la data primirii notificării scrise.

Drept pentru care, subsemnații plenipotențiarilor, autorizați în mod corespunzător, au semnat prezenta convenție.

Redactată la Montreal, la 1 martie 1991, în 5 exemplare originale, în limbile franceză, engleză, spaniolă, rusă și arabă.

Anexă tehnică

Partea I

Descrierea explozibililor

I. Explozibilii la care se face referire în art. 1 paragraful 1 din prezenta convenție sunt cei care:

a) sunt alcătuiți din unul sau mai mulți explozibili puternici, care, în formă pură, au presiunea de vaporizare mai mică de 10^{-4} Pa la o temperatură de 25°C;

b) sunt alcătuiți cu ajutorul unui liant; și

c) se prezintă ca un amestec maleabil sau flexibil la temperatura normală a camerei.

II. Următorii explozibili, chiar și cei descriși în paragraful I al acestei părți, nu pot fi considerați ca fiind explozibili atâta timp cât aceștia continuă să fie păstrați sau folosiți pentru scopurile specificate mai jos sau rămân încorporați, așa cum se specifică, respectiv acei explozibili care:

a) sunt produși sau păstrați în cantități limitate numai atunci când sunt folosiți exclusiv în scopul cercetării autorizate, dezvoltării sau testării unor explozibili noi sau perfecționați;

b) sunt produși sau păstrați în cantități limitate numai atunci când sunt folosiți exclusiv în scopul cercetării autorizate, în pregătirea detectării explozibililor și/sau al dezvoltării sau al testării echipamentelor de detectare a explozibililor;

c) sunt produși sau păstrați în cantități limitate numai atunci când sunt folosiți în cercetări autorizate pentru scopuri științifice; sau

d) sunt destinați spre a fi încorporați ca parte integrantă a

echipamentelor militare autorizate pe teritoriul statului producător, într-un interval de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru statul respectiv. Aceste dispozitive produse în această perioadă de 3 ani trebuie autorizate din punct de vedere militar, în conformitate cu paragraful 4 al art. 4 din prezenta convenție.

III. În această parte:

- modul de autorizare, în paragraful II lit. a), b) și c) înseamnă acordarea permisiunii în concordanță cu legile și cu regulamentele statului-parte semnatar; și

- explozibilii perfecționați includ, dar nu sunt limitați la ciclotetrametilentetranitramină (HMX), tetranitrat de pentaeritritol (PETN) și la ciclotrimetilentetranitramină (RDX).

Partea a II-a Agenți de detecție

Un agent de detecție este orice fel de substanță cuprinsă în tabelul următor. Se intenționează ca agenții de detecție descriși în acest tabel să fie folosiți pentru a spori detectabilitatea explozibililor prin detectarea vaporilor. În orice caz, introducerea unui agent de detecție într-un explozibil trebuie făcută în așa fel încât să se ajungă la o distribuție omogenă a produsului finit. Concentrația minimă a agentului de detecție în produsul finit, în timpul producerii, este indicată în tabelul următor.

Agentul de detecție	Formula moleculară	Greutatea moleculară	Concentrația minimă (% masă)
dinitrat de etilenglicol (EGDN)	$C_2H_4(NO_3)_2$	152	0,2
2,3-dimetil 2,3-dinitrobutan (DMNB)	$C_2H_{12}(NO_2)_2$	176	0,1
para-mononitrotoluen (p-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0,5
orto-mononitrotoluen (o-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0,5

Orice explozibil care, în urma fabricării, conține oricare dintre agenții de detecție descriși mai sus, dar la un nivel minim de concentrație cerut, va trebui să fie marcat în mod corespunzător.

Acorduri, Tratatate, Convenții

Convenția din 01.03.91 privind marcarea explozibililor din plastic în scopul detectării lor // *Tratatate internaționale 10/193, 1999*